



národní  
úložiště  
šedé  
literatury

## **Cornštejn**

Jihomoravské muzeum ve Znojmě  
2014

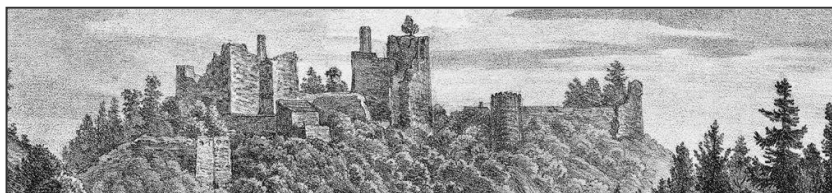
Dostupný z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-178097>

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 29.04.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní [nusl.cz](http://www.nusl.cz) .



# Hrad Cornštejn

okres Znojmo, Vranovská přehrada, kat. úz. Bitov

(provozuje Jihomoravské muzeum ve Znojmě)

Hrad byl vybudován na úzké šiji ostrohu Hradiště, obtékaného řekou Dyjí. Jeho německé jméno značí „hněv“ (*Zorn*) a „kamenný hrad“ (*Stein*). Nechal jej postavit někdy ve 20. letech 14. století mocný český šlechtic Raimund z Lichtenburka, tehdy již dědičný lenní držitel královského hradu Bitova. Cornštejn posílil obranu bitovského hradu a střežil důležitou cestu z Bitova na Vranov. Posloužil také jako rezidence pro četné potomstvo Raimundova rodu.

Poprvé je o hradě zmínka v listině markraběte Karla z roku 1343.

V polovině 14. století vznikl o hrad spor mezi Lichtenburky a pány z Jindřichova Hradce a na Telči. Lichtenburkové však hrad uhájili. Roku 1422 se hrad pokoušeli dobýt husité. Patrně neúspěšně. Největší rozkvet hrad zažil v 2. třetině 15. století za Jana z Lichtenburka a Cornštejna, nejvyššího komorníka zemského soudu v Olomouci. Jeho syn Hynek se pak zapsal dokonce do dějin mezinárodní politiky. Odmltl přísahat věrnost králi Jiřímu z Poděbrad a podporován římským papežem zahájil v roce 1463 otevřenou vzpouru. Hrad byl obléhán 11 měsíců moravským zemským vojskem. V okolí hradu tehdy útočníci vybudovali tři opevněné tábory. Silou však hrad dobyt nebyl, posádka se nakonec v červnu 1465 vzdala kvůli hladu.

Hrad byl poté odbojnému Lichtenburkovi zkonfiskován a udělen jako svobodné zboží pánům Krajířům z Krajků. Ti hrad opravili, zmodernizovali a rozšířili jeho opevnění o předsunutou pevnůstku. S Lichtenburky na Bitově se nicméně Krajířové neustále hašteřili, a tak nakonec kolem roku 1530 se hrad vrací koupí opět do rukou Lichtenburků. Kvůli tureckému nebezpečí byl Cornštejn v roce 1542 ještě naposledy opevněn.

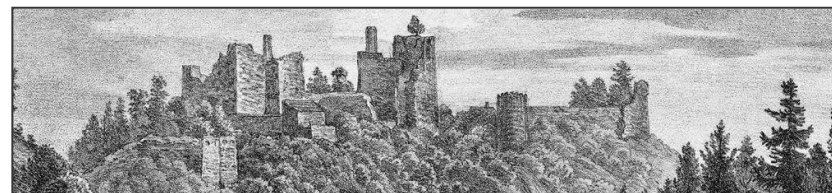
Po vyměnění Lichtenburků v roce 1576 koupili Cornštejn Štrejnové ze Švarcenavy, kteří přestali sídlo udržovat. Když jej roku 1617 přebírali Jankovští z Vlašimi, byl hrad označen za pustý. Mezi dalšími majiteli se v novověku vystřídala hrabata z Daunu a naposledy Haasové z Hasenfelsu. Na základě Benešových dekretů byl hrad v roce 1945 zestátněn.

Na dnešní podobě hradu se podepsala zejména rekonstrukce z let 1973-1979, kterou prováděl předchůdce dnešního Národního památkového ústavu v Brně. Rekonstrukce pokrývala celkový ráz hradu a naštěstí nebyla dokončena. V roce 1987 byl hrad převeden do správy Jihomoravského muzea ve Znojmě, které jej v roce 1998 zpřístupnilo veřejnosti. V sezóně 2011 byla návštěvnická trasa prodloužena a vylepšena o nové architektonické prvky (včetně nové pokladny a občerstvení).

## Otevírací doba a další informace:

Tel. 604 891 875 nebo 515 282 211 Web: [www.znojmuzeum.cz](http://www.znojmuzeum.cz) Email: [znojmuzeum@znojmuzeum.cz](mailto:znojmuzeum@znojmuzeum.cz)

Správa hradu: Jihomoravské muzeum ve Znojmě, příspěvková organizace, Přemyslovců 8, 669 45 Znojmo – CZ



# Hrad Cornštejn

okres Znojmo, Vranovská přehrada, kat. úz. Bitov

(provozuje Jihomoravské muzeum ve Znojmě)

Hrad byl vybudován na úzké šiji ostrohu Hradiště, obtékaného řekou Dyjí. Jeho německé jméno značí „hněv“ (*Zorn*) a „kamenný hrad“ (*Stein*). Nechal jej postavit někdy ve 20. letech 14. století mocný český šlechtic Raimund z Lichtenburka, tehdy již dědičný lenní držitel královského hradu Bitova. Cornštejn posílil obranu bitovského hradu a střežil důležitou cestu z Bitova na Vranov. Posloužil také jako rezidence pro četné potomstvo Raimundova rodu.

Poprvé je o hradě zmínka v listině markraběte Karla z roku 1343.

V polovině 14. století vznikl o hrad spor mezi Lichtenburky a pány z Jindřichova Hradce a na Telči. Lichtenburkové však hrad uhájili. Roku 1422 se hrad pokoušeli dobýt husité. Patrně neúspěšně. Největší rozkvet hrad zažil v 2. třetině 15. století za Jana z Lichtenburka a Cornštejna, nejvyššího komorníka zemského soudu v Olomouci. Jeho syn Hynek se pak zapsal dokonce do dějin mezinárodní politiky. Odmltl přísahat věrnost králi Jiřímu z Poděbrad a podporován římským papežem zahájil v roce 1463 otevřenou vzpouru. Hrad byl obléhán 11 měsíců moravským zemským vojskem. V okolí hradu tehdy útočníci vybudovali tři opevněné tábory. Silou však hrad dobyt nebyl, posádka se nakonec v červnu 1465 vzdala kvůli hladu.

Hrad byl poté odbojnému Lichtenburkovi zkonfiskován a udělen jako svobodné zboží pánům Krajířům z Krajků. Ti hrad opravili, zmodernizovali a rozšířili jeho opevnění o předsunutou pevnůstku. S Lichtenburky na Bitově se nicméně Krajířové neustále hašteřili, a tak nakonec kolem roku 1530 se hrad vrací koupí opět do rukou Lichtenburků. Kvůli tureckému nebezpečí byl Cornštejn v roce 1542 ještě naposledy opevněn.

Po vyměnění Lichtenburků v roce 1576 koupili Cornštejn Štrejnové ze Švarcenavy, kteří přestali sídlo udržovat. Když jej roku 1617 přebírali Jankovští z Vlašimi, byl hrad označen za pustý. Mezi dalšími majiteli se v novověku vystřídala hrabata z Daunu a naposledy Haasové z Hasenfelsu. Na základě Benešových dekretů byl hrad v roce 1945 zestátněn.

Na dnešní podobě hradu se podepsala zejména rekonstrukce z let 1973-1979, kterou prováděl předchůdce dnešního Národního památkového ústavu v Brně. Rekonstrukce pokrývala celkový ráz hradu a naštěstí nebyla dokončena. V roce 1987 byl hrad převeden do správy Jihomoravského muzea ve Znojmě, které jej v roce 1998 zpřístupnilo veřejnosti. V sezóně 2011 byla návštěvnická trasa prodloužena a vylepšena o nové architektonické prvky (včetně nové pokladny a občerstvení).

## Otevírací doba a další informace:

Tel. 604 891 875 nebo 515 282 211 Web: [www.znojmuzeum.cz](http://www.znojmuzeum.cz) Email: [znojmuzeum@znojmuzeum.cz](mailto:znojmuzeum@znojmuzeum.cz)

Správa hradu: Jihomoravské muzeum ve Znojmě, příspěvková organizace, Přemyslovců 8, 669 45 Znojmo – CZ